

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus
Nominis Tertii**

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

§. I. Arjonenses ac Granatenses in fidem & ditionem recepti: Hispalis
recuperata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

DE VITA S. FERNANDI III

Regis Castellæ & Legionis

P A R S S E C V N D A a. a

Ex libro Hispano dicto Flos Sanctorum
anni MDXXXII.

§. 1. *Arjonenses, Granatenses, Giennenses Mauri
recepti in diuionem Ferdinandi. Hispalis ab
eodem recuperata.*

Statim post subactam Cordubam, abiit Rex¹⁷
excursionem facturus inditionem Hispalen-
sem: cui Arjona transeunti indicatum est ^{Arjona Re-}
quod ibi esset Rex nomine Alhamad, idem ^{gem sibi}
que generosus eques, qui ei magnum posset ^{concilians}
inferre dampnum, posteriora exercitus cum impedi-
mentis carpendo. Hoc intellecto, statim versus Ar-
jonam Rex tetendit, misitque ad Regem Alhama-
dum, causa tractandi cum eo. Qui cum egressus esset
ad Regem, eique se subiecisset; promisit ei Rex, quod
si Arjonam ^b tradere vellet, facturus eum esset Re-
gem Granatæ; interim tueretur exercitus Christia-
ni impedimenta, curaretque ne quid eorum periret.
Quod cum ei Rex Maurus jurasset, abiens Fernandus
incurrit in agros Hispalenses.

¹⁸ Misit deinde Rex nuntios ad præcipuos quosdam ^{faciensque}
Granatensis urbis incolas, ut exauctorato eo quem ^{Regem Gra-}
tunc habebant Rege, Alhamadum Arjonensem Regē ^{natæ,}
assumerent: hoc vero cum eis persuasisset, eo quod Al-
hamadus nomen haberet viri fortis, isque ad regnum
peruenisset, continuo tradidit Fernando Arjonā. Fer-
nandus vero eundem monuit, ut recordaretur, quod

C 3

per

per ipsum factus esset Rex Granatensis; ideoque petebat ut sibi traderet civitatem Jaën *c*, sub hac conditione, ut eam ipsi redderet quandocumque is postulasset: atque ita urbem illam obtinuit, arcemque in ea, quæ nunc est, ædificavit. Molitionem autem istam ægre ferentibus Mauris, & cur id faceret interrogantibus, respondit; hoc se facere, ut ne civibus cogereetur esse molestus, sed sibi suisque illac transi-turis absque incommodo eorum hospitium inveniret.

*Jaën ab eo
sibi concessam
munit.*

19 Toletum deinde rediturus Fernandus, Cordubæ reliquit Magistrum D. Pelagium Correa, & D. Rodericum Alvarez Asturicensem, aliosque plures, Hispalim usque excursuros. Metatus est autem Magister Pelagius in loco, qui dicitur Sant-Lucar *d* de Albayda, inter Hispalim & Tejadam; Rodericus *e* autem, Alcalæ *e* de Guadayra: atque ex his locis adeo infestos habuerunt agros Hispalenses, ut ad magnas angustias Mauros compulerint. Inito ergo cum Proceribus suis consilio, convenerunt de certa auri summa, duobus istis Equitibus danda, pro pace cum iis habenda: quam illi haud difficulter concesserunt. Quia autem sciebant Mauri, Fernando Regi constitutum esse manere in Castella totis tribus annis, decreverunt quantam maximam possent sementem facere: quod ita eis successit, ut si messem colligere permitterentur, deesse iis non potuisset annona per annos viginti, adeo fecundus fuit annus iste. Tunc Magister Pelagius & D. Alvarus significarunt Regi quidquid actum erat, & quod, nisi ipse novam messem nunc collecturus veniret, non deberet intra *viginti* annos de capienda Hispali cogitare.

*Mauros Hispalenses
excursionibus
fatigat.*

20 Hoc nuntio accepto Rex, statim & absque mora Burgis *f* discessit, cum Equitibus circiter centum: & evocatorias misit per regnum totum, mandans ut omnes Hispalim convenirent. Advenit autem eo Rex Fernandus medio Martio, anno Domini

*dein urbem
obsidet:*

mini *g* MCCXLVIII, civitatemque tam arcte cinxit ex *g*
 omni parte, ut necessaria ad victum inferri in eam *h*
 non possent, nisi per *h* Axarafam: quæ non poterat *h*
 præcludi, eo quod prope *i* Trianense i castrum tenfa *i*
 erat catena perquam grandis, trans ipsum fluvium,
 à turri aurea usque ad alteram partem: quæ catena
 adjumento magno Mauris fuit. Quidam autem, Ro-
 manus *k* Bonifacius dictus, civis Burgensis, dixit *k*
 Regi: Habeo navim valde bonam, quacum si bo-
 num ventum annuerit Deus, velis expansis prove-
 ctus, intendo catenam istam perfringere. Tum Rex
 per triduum integrum se recepit ad orandum, &
 nec ullius alloquium suscepit; ab oratione autem
 regrediens mandavit, ut nautæ navim appararent.
 Quæ cum velis expansis promoveretur, tam validus
 ea implevit ventus, ut fursum in flumen provec-
 ta, non tantum catenam illam perruperit, sed etiam
 pontem justo ab inde spatio dissitum. Qui successus
 magnam Mauris molestiam attulit, utpote jam om-
 ni ulteriori spe necessariæ annonæ obtinendæ pri-
 vatis.

21 Ergo parvo post tempore petierunt Mauri loqui
 cum Rege, qui eis transmisit Rodericum Alvarez A-
 sturicensem; cui dixerunt, quod ei tradituri essent ci-
 vitatem, modo sibi liceret egredi cum uxoribus, liberis
 atque fortunis; manere autem volentibus sub Regis
 obedientia atque ad ejus servitium, id liceret. Rex
 vero arbitrium conditionum ad Adefonsum filium
 retulit, qui respondit, faceret pater suus quod bonum
 videbatur. Postea vero redierunt Maurorum legati,
 petentes inducias sibi dari, ad demoliendam turrim
 & mezquitam majorem: qua de re Adefonsus inter-
 rogatus edixit, quod si vel unicam tegulam in civi-
 tate moverent, omnes mactari juberet. Videntes
 igitur talia frustra peti, supplicarunt Regi, ut septem
 dies sibi concederet, intra quos civitatem traderent,
 ea qua Rex vellet conditione & forma. Intravit er-

*eamque per
 ditionem
 accipit.*

I go Rex Fernandus in urbem Hispalensem die VIII /
Novembris, anno Domini MCCXLVIII: mansit autem
m in urbe major m pars incolarum.

ANNOTATA.

a In hac secunda parte multa dicuntur plane aliter quam à Garibaido at Mariana, Chronicam Ferdinandi antiquam secutus, cui nos quoque plus fidei inesse arbitramur: volui tamen Legendæ istius verba hic dare, iudicium discriminis faciendi Lectori relinquens.

b Arjonam volunt aliqui Albam Virgaonensem Plinii, vel Auri-
giam Livii fuisse, inter Iacn & Anduxar, quam hodieque scimus superesse,
non ex tabula ubi deest, sed ex relatione de inventis ibidem an. 1630 Reliquiis
commemorandis ad 21 Augusti, quando agemus de SS. Bonoso & Maximiano.
Chronica urbem obsessam fuisse scribit & deditioe captam.

Giennii de-
ditio.

c Jaen, Latine scribentibus Roderico & aliis Giennium & Gicna,
quam Chronica dicit prius obsessam & ad extrema redactam, quam Rex bar-
barus, se suaque fidei Ferdinandi committens, urbem tradi iuberet; nec memi-
nit adjecta conditionis, imo Christianos incolas illuc inductos scribit, utique
Mauris omnibus aut plerisque egredi iussis. Nihil etiam ibi de promotione Al-
hamadi, per Ferdinandum curata.

d San Lucar de Albayda, hodie, San-Lucar la Major, urbi Hispa-
lensi ad Occidentem jacet, cis flumen Guadianar, intervallo circiter leuca-
rum 4; distinguendum à San-Lucar de Barrameda, maritimo oppido ad
æstuarium Betis, ac veluti portu urbis Hispalensis.

e Alcala de Guadayra, ad Orientem ejusdem urbis, vix duabus leucis
inde abest.

f Chronica ait, Cordubæ fuisse Regem, cum obsidenda Hispalis consi-
lium cepit, mutato priori proposito redendum in Castellam: Cordubam quo-
que iustum convenire exercitum, cum quo plura oppida prius occupavit quam
inchoaret obsidionem.

g Chronica ait obsidionem sedecim menses tenuisse, proinde deberet coepit
fuisse anno priori 1247 mense Majo.

h Axaraxe vulgo dicuntur excelsæ portus seu ambulationes: sed eo nomi-
ne hic intelligitur ingens terra tractus trans Batim, quæ forte excelsior quam
ceterior ripa.

i Dacimus in Alhis plenam urbis descriptionem, & ipsius Catenæ, cuius
tamen nulla fit mentio in Chronica.

k In Chronica dictus Raymundus: nempe inter nomina vulgaria Ramon
& Roman sola vocalium transpositio significationem variat.

l Fortasse legendum XVIII, quamvis neque tunc in urbem ingressus est Rex,
sed tali ut summum die signata sint conditiones faciendæ deditiois die XXIII.

m Imo exire coactos omnes docet Chronica.